

d'arran de l'aigua de mar', 'taula o peça de vora el mar', o sigui l'adjectiu clàssic *παράλιος*, *-ια*, *-ον* (variant de *πάραλος*), 'al costat de mar, tocant a mar' (compost de *ἄλις* 'el salobre, l'aigua de mar', documentats copiosament ja en la llengua clàssica, des d'Heròdot tots dos (amb lleus matisos diferencials) i des d'Esquil, aquell, des de Sòfocles aquest fins a Tucídides, Aristòtil, Plutarc, Hesiquí etc., aplicats a la sorra, les terres, les ciutats, la costa, certes plantes, certs peixos i ocells; i en particular a coses nàutiques: *πάραλος* 10 *στρατός* 'esquadra naval' (Heròdot); *πάραλος ναῦς*, una de les naus sagrades d'Atenes, sempre en disposició de salpar (sempre arran de les ones) per transportar ambaixadors, diners, socors d'urgència; *οἱ πάραλοι* 'mariners, homes de mar' (Aristòfanes, Escolis).

Encara que la *paralla* i la *paramola* vinguin d'origens diferents, eren peces immediates l'una a l'altra en el cos de la nau. Sospitem, doncs, que la forma del mot PARALIA havia d'influir en la contracció de *PARAME(D)IOLA a la mateixa estructura sillàbica. El «modus operandi» d'aquesta contaminació esdevindria evident si de vegades s'hagués usat *PARALIOLA, un diminutiu de PARALIA (al capdavant la *paralla* és una peça menor): *PARALIOLA × *PARAME(D)IOLA > PARAMIOLA > *paramòla*.

DERIV.: *Sobreparalla*, *-pelaia* [Butll. Dial. Cat. XII, 66; J. G. M.].

De *paralla* per encreuament amb *emborn(als)*: *pala-bordons* (val., *Misc. Fabra*, 319).

¹ Escrit generalment *Mieg-Aran*, d'acord amb la norma general occitana, però per la proclisi, i ajudant-hi la palatal següent, es pronuncia *mižaràn* generalment, en aranès, igual que en català, encara que els factors i cronologia allà hagin estat diferents. —

² *Meyo*, en efecte, fou l'antiga forma aragonesa. Avui encara sento *medodia* a Campo i a la Vall de Gistau (1965), on hi ha compromís de *me(i)o* amb el cast. *medio*. — ³ El copista hi posà *daqui a mig any carema*, perquè fins aleshores s'havia vacil·lat en el Rosselló entre *an* i *any* com a resultat de la NN de ANNUM (doncs *mig any* i *mig an*, com encara es diu a tantes comarques pirinenques) i com que ja hi anava predominant, fins en el Ross., la forma del català comú, els escribes oficials tenien instruccions de posar *any* (o grafiat *ayn*) pertot, no pas *an*, i així ho ficà aquí maquinalment (són evidentment errònies les esmenes *migana carema* i *miga carema* entre les quals vacilla Alart, RLR IV, 513, n. 3). Si hi hagués hagut *migant carema* en l'original fóra inconcebible la badada de l'escriba. — ⁴ Hi ha un oc. ant. *mejanel* adj. en un text garonenc del S. XIV, PSW v, 171. — ⁵ Fonètica clara si hi hagué antiga metàtesi *mejanell* > *maienell*, amb síncope de la *e* interna, ço que explicaria alhora tres coses: la síncope, la *j* i la *a*. — ⁶ En tot cas un tipus *MEDIANTIA* no es documenta enlloc en romànic: com ja indica l'AlcM l'hapax *mijances* de les tardanes Faules d'Isop (S. XVII) no és més que una forma falsa per *mijancés* = *mijancers*. — ⁷ Així en els tres mss. bàsics OSV, però són d'interès les variants dels altres

mss., que ens mostren com això encara era matèria plàstica en la llengua del temps, i que coneixem gràcies a l'admirable esforç de Coll i Alentorn: *e-l endemig F*, *e al mig J*, *e en lend. X*. — ⁸ La comparació d'algun dels exemples antics que he citat (Eixim., Desclot, ---) amb *l'endemà* INDE-DE-MANE podria suggerir que *l'endemig* fos INDE-DIMIDIO. Però no cal. — ⁹ Però la més comuna entre gent culta en el Princ. és l'etimològica *miğdià*, que si fésim cas d'AlcM no existiria, si bé és veritat que, en parlars occidentals i balears sobretot, també se sent amb *z* a molts llocs, i que la pronúncia vulgar *middià*, *-a* està molt estesa pertot en l'element popular (estranyament AlcM posa *miž-* o *miž-* en molts altres cpts., p. ex., *mižpari* com a cat. or., cosa que en aquest cas cal negar rotundament, en cat. central etc. tothom pronuncia *mižp-*). — ¹⁰ Però això deu ser antic, car ja figura així en algun vell cadastre, si bé en el mapa militar 1/50.000 (29' × 41') on un bàrbar enginyer castellà ho ha assassinat com *Coyela Miyor!* — ¹¹ És arbitrari (i probablement erroni) el diacrític de *n* amovible que li posa el PDFF. ¹² Més remota sembla la possibilitat que la irregularitat s'expliqui per alguna particularitat fonètica en el tractament de *-j-* en els parlars de la Magna Grècia (des d'on es propagaren tants hel·lenismes nàutics), sigui els parlars romànics o els dòrics. L'article *paramola* de l'AlcM pateix d'una barreja, que no podem deixar d'acollir amb desconfiança, car pertén en un sol mot reunir-ne tres (o almenys dos) de significat inconnex i d'origen sens dubte diferent. És evident que el que vol fer passar per acc. § 1 'mola inferior del molí de sang' és *pedra* (en la variant *pera*) + *mola*; com a acc. § 2 un mot menorquí, pronunciat *pałamólə* 'pedris damunt el qual fan el foc per cuinar', que també pot ser alteració de *pe(d)ra mola*, amb contaminació de *palla*, o bé és realment aquest puix que es pronuncia *palla*, però en tot cas cap dels mots no té res a veure amb una *paramola* de barca que abusivament posa com a «acc. § 3».

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS:
enmig, *entremig*, *entremitjar*, *mitges*, *mitges calces*,
⁴⁵ *mitjó*, *mitjà*, *mitjana*, *mitjà del jou*, *medi*, *la mitjana*
 o *les mitjanes* 'part de la carn compresa entre les costelles i el bescoll', *vela*, *mitjana geom.*, *medieval*, *migeval*, *medievalisme*, *medievalista*, *mijant*, *mijan*, *mitjan*, *mitjant*, *a mitjan lloc*, *a mitjan asta*, *mitjania*, *mitjaner*, *mitjanera*, *mitjaneria*, *mitjanet*, *mitjanament*, *amitjanar*, *moiana*, *meid*, *mainell*, *mitjançar*, *mitjançant*, *mijanar*, *mijançar*, *mijançant*, *mitjancer*, *mitjaner*, *mitjanar*, *mijancerament*, *mitjancèria*, *mitjançador*, *mitgega*, *mitgenca*, *mitgenc*, *mitgencar*, *mitgencer*, *mitger*, *mitgera*, *migerola*, *mitjaleta*, *paret mitgera*, *mitgerada*, *mitger* 'pagès parcer', *mitjader*, *mijoral*, *mitjeria*, *mitgerola*, *mitget*, *mitgeta*, *mitjolet*, *mitjot*, *mitjolet*, *mitjaire*, *amitger*, *amitgera*, *remitjar*, *remitjó*, *remitjol*, *remitjós*, *remitjat*, *demig*, *endemig*, *en l'endemig*, *en demig*, *esmitjar*, *esmig*, *esmitjat*, *esmit-*